

EKSKLUZIVNO Svjedočanstvo
str. 22 odbačenog ministra

I ja odlazim zbog Čačića

Kako je šef ZG Holdinga proglasio tajnom plaće, aute, ručkove i kartice
str. 12

DALMATINA/10 zamki najsigurnije autoceste u Europi
str. 38

GLOBUS

NACIONALNI TJEDNIK • Broj 1126 • Izdanje 02712 • 06. 07. 2012. • CIJENA 14 kn • www.globus.jutarnji.hr

Vilim Ribić potrošio je 4 milijuna eura na gradnju sindikalne palače. Sad više nema novca za štrajk protiv Vlade

BANKROT sindikalnog mogula

str. 16

ISSN 0353-9903

917703531990006

02712

ÖSTERREICH 2,75 € • BIH 3,5 KM • SRBLJA 125 DIN • SLOVENIJA 2 € • MAKEDONIJA 69 DEN • DEUTSCHLAND 3,80 € • SCHWEIZ 5 CHF

PRINTED IN CROATIA

MALO NAS JE...

Ribić u Matici sindikata Hrvatske, kojoj je također na čelu, danas teško može izbrojiti 50 tisuća članova, koliko ih mora imati prema novome Zakonu o reprezentativnosti

CRNI RUJAN ZA RADNIČKE VOĐE

BANKROT SINDIKALNOG MOGULA

Vilim Ribić planirao je svoj ured od 100 kvadrata na vrhu nove sindikalne palače na koju je potrošio četiri milijuna eura.

Sad nema novca ni za njezin dovršetak ni za rujanski štrajk. Članstvo mu se lani prepolovilo jer nije htio u prosvjed protiv Vlade. Ako ga sad pokrene, bankrotirat će

PIŠE DORA KORETIĆ SNIMIO DARKO MIHALIĆ

Najava sindikata da će u rujnu izvesti na ulice mase nezadovoljnih radnika teško će se ostvariti: štrajkaški fondovi gotovo su prazni, a ostvari li Vlada prijetnju da prosvjednicima neće isplatiti dnevnice za dane koje provedu u štrajku, sindikati će biti dovedeni na rub financijskog sloma. Najgore će proći središnjica Vilima Ribića...

Teška će biti vremena ako se ne dogovore. Teško će biti Vladi jer će im sindikati prijetiti štrajkom, a još teže sindikatima jer ako zaprijetite pobunom morat će se zaista naći na ulicama.

A to nikad nije bilo skuplje nego danas.

Istina, neki od njih godinama su se šepurili građevinskim biznisima, kupoprodajom stanova, ulaganjem u dionice, no istina je kako većina sindikata danas ima vrlo mršave štrajkaške fondove s kojima neće dugo moći držati na ulicama uzbuđene članove.

Posebno ostvare li se neke prijetnje iz Ministarstva rada i mirovina, prema kojima se čini da će ministar Mirando Mrsić, dođe li do potpunog kolapsa, sindikatima koji budu radnike izveli na ulice ukinuti dnevnicu – dane koje provedu u štrajku poslodavac im možda neće platiti, što znači da će financijsku motivaciju za izostanak s radnog mjesta članovima morati nadomjestiti sami sindikati.

A to bi za većinu njih mogao biti problem.

Vođe sindikalnih središnjica i granskih sindikata vlastite financije kriju kao zmiye noge.

Čini se ipak da većina njih nema dovoljno novca za financiranje višednevnih štrajkova.

Izvuku li vođe sindikalnih središnjica na ulice 50-ak tisuća ljudi, a Mrsić im odbije platiti dane koje su proveli u štrajku, sindikate bi prosvjed, samo na ime dnevnica, mogao koštati više od 7 milijuna kuna po danu!

REZERVA. Žele li sindikati uistinu pripremiti Mrsiću, taj novac u svojim kasama moraju imati čak i ako im ministar plati dnevnicu, makar kao rezervu, pođe li nešto po krivu.

“Sve treba platiti, a najskuplje nas dođu autobusi jer se većina velikih prosvjeda odvija u Zagrebu pa članove valja nekako dopremiti do metropole”, otkriva mi jedan sindikalac.

Kad su 2008. godine sindikati na Trgu bana Josipa Jelačića organizirali prosvjede pod nazivom “Zajedno za veće plaće”, članovi su do Zagreba pristigli s 350 autobusa čiji najam nije mogao stajati manje od 3 tisuće kuna po vozilu.

Samo za prijevoz sindikati su tada iskeširali

nešto malo više od milijun kuna.

Potom je za 45 tisuća okupljenih članova bilo potrebno osigurati obrok, barem sendvič i nešto za piće – taj se trošak po danu kreće oko 600 tisuća kuna, a dodatne su stavke u pripremi za prosvjede: papirologiji, izradi plakata, majica i bedževa.

I ti se troškovi također penju na nekoliko stotina tisuća kuna.

Samo za plaćanje pozornice s koje su se obraćali masama, dopremu 3 tisuće članova s 42 autobusa do Zagreba, obrok i piće te pripremu za prosvjed, otkriva mi jedan sindikalist, sindikati su prije nekoliko godina za jedan dan proveden u bojkotu poslali platili 300 tisuća kuna...

A to je iznos bez dnevnica!

Odluče li se na prosvjed, a prema najavama sindikalna je akcija moguća nakon ljeta, u rujnu, većina sindikata morat će odrješiti kese, ako u njima uopće ima kakvog novca.

Prema podacima koje je prikupio Globus, najteže će to za rukom poći najglasnijem među njima, Vilimu Ribiću.

Istina, sva se sila medija raspisala o tome – a ni Ribić to nije skrivao – kako je njegov Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja pametno ulagao novce, kupio zemljište i počeo graditi zgradu za sindikalni dom, no kriza je potukla i “pametnije” ulagače od boraca za radnička prava.

Sindikalni novac koji je Ribić ulagao u dionice i dva fonda – jedan srednjerizični i jedan niskorizični – danas je izgubio na vrijednosti najmanje za trećinu.

Sindikat to ne prikazuje kao knjigovodstveni gubitak, ali on je tamo, priznao to Ribić ili ne.

Dodatno ih opterećuje i vebna zgrada koju Ribić gradi u Ulici Florijana Andrašeca, odmah iza Cibonina tornja u Zagrebu, a koju će teško dovršiti ako bude morao izvesti na ulicu 11 tisuća svojih te 40-ak tisuća članova Matice sindikata Hrvatske, središnjice kojoj je na čelu.

Naravno, u vremenima kada je njegov Nezavisni sindikat ulagao sindikalni novac, situacija je bila znatno drugačija.

Ribić odbija otkriti brojke, ali računica je jednostavna.

NSZ mjesečno od članova ubire 0,7 posto neto plaće pa uz 11 tisuća članova sindikat ostvaruje mjesečni prihod od prosječnih 350 tisuća kuna.

Na 15 stalno zaposlenih sindikat mjesečno troši još 100 do 150 tisuća kuna, a kada se od prihoda odbiju i ostali troškovi, mjesečno mu ostane nekih 150 tisuća kuna prihoda, odnosno 2 milijuna kuna godišnje.

Procjenjuje se da je Ribićev sindikat u 16 godina uštedio oko 5 milijuna eura koje je Ribić puno prije počeo ulagati u dionice.

U jednom trenutku sindikatu se obratila HANFA koja je zaključila kako sindikalno ulaganje u dionice baš i nema previše veze s temeljnim sindikalnim poslovima pa su se Ribić i njegovi financijski savjetnici prebacili na državne obveznice i investicijske fondove.

PRIJE KRIZE. Bilo je to u stabilno financijsko doba kad je NSZ ubirao kamate od 10-ak posto godišnje, a novac uložen prije krize se najmanje udvostručio.

No tada je stigao financijski kolaps.

Kada su kola počela ići nizbrdo, negdje sredinom 2008. godine, sindikat je razmišljao da izvuče novac iz fondova, ali se po tom pitanju nikako nisu mogli dogovoriti.

Obratili su se i jednom profesoru s Ekonomskog fakulteta u Osijeku koji ih je savjetovao da radije ne diraju novac jer su sindikati ionako “dugoročni ulagatelji”, a na kraju je odluku donio nadzorni odbor NSZ-a.

Nažalost, kriza je potrajala dulje nego što su računali, a nije im po planu išla ni priča oko izgradnje sindikalnog doma.

Za to su zemljište platili 2 milijuna eura, a ako je poznato da su na njemu sagradili zgradu od osam katova i tri etaže podzemnih garaža, koja se proteže na 5600 četvornih metara (objekt još nije dovršen), procjena je da su u objekt ulupali 4 milijuna eura.

Taj je sindikalni dom gradila tvrtka Sindikat gradnja d.o.o. osnovana u prosincu 2008. godine, koja se po osnivanju sastojala od tri sindikata: Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, Sindikat medicinskih sestara te Sindikat hrvatskih učitelja na čelu sa Zvonimirovom Laktašićem.

» provjeravali ima li Ribić ikakvu podršku članova te bi li ga podržali ako se odluči kandidirati. Ispalo je da je najveću podršku imao u Splitu i Osijeku, ali na savjet jednog bliskog kolege Ribić je ipak od svega odustao”, priča mi jedan njegov poznanik.

Sindikalni je vođa poznat i kao vrlo štedljiv sindikalac, ali većinom kad je u pitanju njegov vlastiti novac: živi u sindikalnom stanu u zagrebačkoj Kozarčaninovoj ulici, vozi sindikalni automobil, koristi sindikalni mobitel te ruča u prostorijama sindikata, gdje obroke za djelatnike priprema jedna domaćica.

Mjesečna stanarina iznosi mu, prema njegovim vlastitim tvrdnjama, 700 kuna (iako bolje upućeni tvrde da je ne plaća više od 500), a iako bi u stanu zapravo trebali boraviti članovi Velikog vijeća Nezavisnog sindikata kada dolaze u Zagreb na sjednice, u njemu se ugnijezdio Ribić, a članovima vijeća sindikat plaća smještaj u hotelu Dubrovnik na Trgu bana Josipa Jelačića.

Sindikalni automobil Toyota Avensis sindikat je prije dvije godine platio 170 tisuća kuna, a kada njome dolazi u sjedište sindikata, u Ilicu 51, Ribić ima jednu djelatnicu koja mu vozilo preparkira na Trg maršala Tita kako sindikalni vođa ne bi morao pješati do ureda.

Sindikalni ured nije opremljen luksuznim namještajem jer Ribić, govore mi neki njegovi suradnici, pazi na to kako “djeluje prema van” pa ga tako “krasi” plavi kožnati trosjed koji je Ribić osobno odabrao u trgovini namještaja na Zagrebačkom Velesajmu.

U javnosti se često spominjala njegova visoka plaća – kada je gostovao u emisiji Aleksandra Stankovića Ribić je otkrio da prima 13 tisuća kuna mjesečno – no njegova je stvarna plaća nešto veća: 13.700 kuna redovite plaće plus prosječnih tisuću kuna dodatka na mjesec kao naknada za predsjednika Matice hrvatskih sindikata te organiziranje sjednica Velikog vijeća Nezavisnog sindikata znanosti.

Uz niske životne troškove Ribić je navodno osim sindikalnog novca u fondove i dionice ulagao i privatni novac, a jednom se pred suradnicima “našalio” kako je u krizi izgubio love u vrijednosti stana i boljeg automobila...

OSIPANJE. Glasine o tome da čovjek koji zbog zarade proziva HUP i banke i sam obrće golem novac te živi u sindikalnom trošku uskoro se proširio i među ostalim sindikatima, pa su ga članovi pomalo počeli napuštati.

To je najviše osjetila njegova Matica hrvatskih sindikata, središnjica koja bi također trebala sudjelovati u eventualnom rujanskom štrajku i kojoj su se, odlaskom pet sindikata, mjesečni prihodi prepolovili.

Još kada je Matica brojala 82 tisuće članova, sindikalci su za Maticu izdvajali kunu po članu.

Kada ga je napustilo 40-ak tisuća članova, Ribić je članarinu povisio na 1,20 kuna, ali to mu u krizi nije donijelo željeni prihod.

Ribića sada muči i nedovršeni sindikalni hram u ulici Florijana Andrašeca: kompleks je u visokoj roh-bau fazi, bez pročelja, ali i

SJEDIŠTE U ILICI 51

Ribićev Nezavisni sindikat znanosti trenutačno boravi u “običnom” stanu od 140 četvornih metara u Ilici 51, gdje sindikalni lider, kako se bio povjerio Globusu, zbog puno posla često i prespava

bez zainteresiranih kupaca ili iznajmljivača, a Sindikat je već predviđeni rok dovršetka objekta morao s proljeća pomaknuti za jesen ove godine.

Poklopi li mu se da u rujnu mora voditi sindikalne prosvjede i paralelno dovršavati zgradu, izvjesno je da će loše odraditi oba posla, ako za njih uopće bude imao novca.

Kao i obično, najviše će u cijeloj priči ispaštati hrvatski radnici koji s Ribićem mogu samo sanjati o sindikalnim podvizima iz susjedne Slovenije.

Tamošnji su sindikati okupljeni u jedan središnji sindikat imena ZVEZA, a među njegovim je članovima najglasniji Branimir Štrukelj.

I ovog su sindikalista načele slovenske no-

VELIKI GUBICI
Ribić je navodno osim sindikalnog novca u fondove i dionice ulagao i privatni novac. “Našalio” se da je u krizi izgubio love u vrijednosti stana i boljeg automobila

vine optužujući ga da je “politički luzer koji koristi sindikat za obračun s političkom konkurencijom”.

SVEZA. Ipak, slovenski su sindikati postigli ono što hrvatski neće još godinama: sindikalnu ujedinenost, pa tako Sveza okuplja sve interesne skupine: radnike državnog i javnog sektora, radnike privatnog sektora, čak i penzionere.

To je i razlog zašto je Štrukelj prije nekoliko mjeseci uspio na ljubljanskom središnjem trgu okupiti 80 tisuća pobjesnelih Slovenaca koji su prosvjedovali protiv oštrog rezova nove Janšine Vlade.

I dok Slovenci među sobom uspijevaju, usprkos razlikama, pronaći zajedničke sindikalne interese, u Hrvatskoj postoji pet sindikalnih središnjica čiji se čelnici nisu u stanju u potpunom broju čak ni pojaviti na pregovorima s ministrom rada Mirandom Mrsićem (naravno, prvog se dana pregovora ispričao upravo Ribić jer je imao ranije dogovorene obveze).

Ti se sindikalni čelnici sada bune protiv Mrsićeva Zakona o reprezentativnosti, a istina je kako su sami imali priliku izraditi prijedlog Zakona, no punih se šest godina nisu mogli dogovoriti oko njegovih odredaba (najviše oko one koliko bi članova trebala brojati sindikalna središnjica jer sami sebi nisu htjeli ukidati fotelje) pa su zamolili Vladu Jadranke Kosor da to ona učini umjesto njih.

U mandatu HDZ-a osnovano je povjerenstvo koje je trebalo izraditi taj zakon, no to je dočekalo novu Vladu koja je brže-bolje izradu Zakona o reprezentativnosti odlučila iskoristiti kao oružje protiv sindikata.

Mnogi će reći: tako im i treba kad su im od radničkih prava očito draže političke ambicije.

A one se najbolje ostvaruju kad ti pogled s osmoga kata puca puno dalje od banalnosti problema radničke klase.